

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ.

Котвіцька А.А., Сурікова І.О.

Національний фармацевтичний університет

socpharm@ukr.net

Вступ. З метою формування конкурентної позиції на ринку, фармацевтичному підприємству особливо важливим є здійснення адаптації підприємства до сучасних тенденцій розвитку фармацевтичного ринку, а також своєчасне реагування на зміни зовнішнього середовища, яке в умовах сьогодення за умов ринкової економіки має нестабільний характер.

Метою нашого дослідження є аналіз конкурентоспроможності вітчизняних фармацевтичних підприємств, який передбачає визначення факторів впливу на ставлення покупців до виробників та їх продукції.

Методи дослідження. Під час проведення дослідження нами були використані системно-логічні методи аналізу.

Результати дослідження. У ході роботи нами було проаналізовано фактори, які прямим або непрямим чином, можуть впливати на роботу та побудову стратегій вітчизняних фармацевтичних виробників. Так, нами виокремлено такі групи чинників, як *політичні, фінансово-економічні, виробничо-технологічні, соціальні, екологічні, демографічні та бізнес-ризик*и.

У сучасних умовах головним зовнішнім фактором, що впливає на роботу підприємств є нестабільна політична ситуація в Україні. На жаль, фармацевтичні компанії вимушені налагоджувати свою діяльність, враховуючи політичні умови, що відбуваються в суспільстві. Також не менш важливими є зміни, що мають місце у регіональних відносинах, зокрема, відносини з Росією, що обумовлює прийняття обмежуючих заходів щодо експорту вітчизняних лікарських препаратів до країн СНД.

Необхідно зазначити, що зміни в фінансово-економічній сфері життя

також привносять свій вклад в організацію роботи підприємств. Так, наприклад, українське податкове законодавство не сформовано у повній мірі та зазнає частих змін, що призводить до невизначеності умов для інвестицій та ділової активності. Певної нестабільності завдають курсові ризики, що пов'язані з різким коливанням валюти, враховуючи те, що сировина для виготовлення лікарських засобів закуповується в основному за кордоном. Також значного впливу в організацію роботи підприємств вносить незбалансоване зростання цін на ресурси.

До *соціальних чинників*, які впливають на діяльність фармацевтичних підприємств, можна віднести відсутність страхової медицини, негативні економічні очікування у суспільстві, погіршення купівельної спроможності громадян, збільшення впливу ролі інформаційних носіїв під час прийняття рішень споживачами, посилення значення Інтернету як важливого носія інформації.

Окрім того, фармацевтична промисловість в умовах сьогодення стикається з низкою *виробничо-технологічних факторів*, зокрема, наявність незначної кількості виробників субстанцій, висока капіталоемкість переоснащення виробництва, необхідність в оновленні виробничих потужностей, контрольно-дослідних лабораторій для приведення їх до європейських стандартів якості, перехід підприємств фармацевтичної галузі від контролю якості до системи забезпечення якості (обов'язкова сертифікація за стандартами GMP).

Висновки. У ході дослідження нами проаналізовані основні фактори, що впливають на діяльність промислових підприємств фармацевтичної галузі України.

Встановлено, що для оцінювання реальних можливостей у конкурентній боротьбі, підприємствам необхідно звертати увагу на аналіз зовнішніх чинників. Тому, на нашу думку, наступним кроком подальших досліджень є розробка заходів та рекомендацій, які дозволять вітчизняним виробникам підвищити конкурентоспроможність на українському та міжнародному фармацевтичному ринках.